

prestatie voor hun geleide zou hun worden toegestaan uit den pot mee te eten. Het was een ruw volkje. Het bleek niet eenvoudig onderweg met hen goede vrienden te blijven.

Spoedig bleek hoe zwaar een tocht door het Arabische woestijnland is. Men is aangewezen op wadi's, waar nog eenige plantengroei is en waar soms dadelpalmen zijn, die wat schaduw geven. Maar ook daar was het heel warm, meer dan 100° F. Men moest telkens voorzorgen nemen tegen zonnesteek. Een groote moeilijkheid leverde voortdurend het gebrek aan drinkwater.

De karavaanweg leidde spoedig in het gebergte, een 1500 meter hoog. Men kampeerde er 's nachts in de open lucht. En dan was het er koud. De Bedoeïnen hebben geen warme kleeven of dekens. Zij zitten 's avonds met een ontbloot bovenlichaam in den wind, maar het schijnt hun niet te schaden. Wel is het hun gewoonte 's avonds een vuur aan te leggen. Zij blijven daarbij dan tot laat in den nacht zingen. En gewoonlijk breekt de karavaan voor zonsopgang al weer op.

De reis over de hoogvlakte is heel eentonig. Deze kan alleen volbracht worden, doordat er op regelmatige afstanden langs den karavaanweg een soort van putten zijn, waarin het regenwater wordt verzameld en bewaard. Het staat er soms jaren in en is dikwijls heel vies. Maar op zulk een expeditie leert men wel af kieskeurig te zijn.

Op den 15den Mei aan den rand van de hoogvlakte gekomen, zagen de reizigers plotseling in de diepte Wadi-Doan, het eindpunt van de woestijnreis voor zich. Zij stonden aan den grond genageld, overweldigd door het schoone panorama. Tusschen de groene palmenboschjes lage kleine stadjes, niet veel meer dan groepjes van slanke, leemen huizen, het geheel omgeven door hooge steile rotsen. Geen enkel geluid drong tot de hoogvlakte door, geen spoor van leven kon worden bespied. „Het leek", schrijft Van der Meulen, „een vergeeten stukje van het Paradijs, dat daar ligt te wachten op den Oordeelsdag". De reizigers hadden niet durven en niet kunnen denken, dat het daar in dat onbekende land zoo prachtig zou zijn. En dit was nog niet eens het eigenlijke Hadramaut. Wadi-Doan is nog pas de poort, die er toegang toe geeft.

Om deze oase te bereiken moest men een zeer steile helling af dalen. Het is onbegrijpelijk, dat de kameelen daartoe in staat zijn. De karavaan kwam echter zonder ongelukken in Wadi-Doan aan. De reizigers zouden hier een paar dagen blijven. Zij moesten hier ook uitzien naar nieuwe kameelen, die gewend waren aan reizen door een vlak land.

Wadi-Doan is geen stad, maar een district, waartoe verschillende stadjes behooren. Het telt een 20.000 inwoners. Zij, die hier vandaan in het buitenland hun fortuin gaan zoeken, trekken niet naar Nederlandsch-Indië, maar naar Abessynië. Hadramis, die rijk terug komen, bouwen vaak een fraaie moskee. In Wadi-Doan zijn er tweehonderd.